

ТЕМА ЧИСЛА: МОЖНОВЛАДЦІ ТА ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО

ПЕРЕДНЄ СЛОВО

*Мов кріт, ти землю риєш!
Чудовий землекоп!*

ШЕКСПІР «Гамлет»¹

Про Бурбонів говорили: «Вони нічому не навчилися і нічого не забули». Це коштувало французькій нації багатьох людських життів. Здається, українська постмайданна влада, що утворила симбіоз із стовпами старого олігархічного режиму, страждає на таку саму історичну амнезію як представники сумнозвісної європейської династії. Проте дедалі більше вочевиднюється, що популярній критиці провальної стратегії розвитку держави бракує глибокого розуміння природи, соціокультурної генези, структури інтересів та латентної ідеології зверхників політичного класу України. Даються також взнаки наслідки патерналістської свідомості значної кількості громадян країни, у тому числі лідерів новопосталих рухів, а саме сподівання на чудеса мандатної демократії, за якої електоральний вибір часом нагадує гру у російську рулетку. Отож є нагальна потреба провести філософську, соціологічну та історичну експертизу суті так званого реформістського курсу, що його можновладці перетворили на ідеологему свого урядування. На жаль, революція гідності виявила фундаментальну суперечність, притаманну усім революціям, а саме — суперечність між історичними узвичаєннями та збуреним суспільством, націленим на утвердження нових цінностей. Це добре показав Карл Маркс у праці «18 брюмера Луї Бонапарта», яку так шанували французькі структуралісти. Утім, автор цієї праці відкрив і свого роду вічний двигун історії, а саме — непогамовну історичну творчість соціуму, глухого до детермінізму, який завжди сповідують політичні директори. За влучною метафорою Маркса, Революція торує свій історичний шлях як той старий шекспірівський кріт, який плутає, тупцює на місці, але невпинно рухається уперед, допоки не проб'є земну поверхню і не побачить сонце.

Ми запросили до дискусії відомих українських інтелектуалів, щоб провести мозкову атаку на проблеми, пов'язані з гострою економічною і політичною кризою, яка не завершилась із перемогою Майдану, а лише перейшла у свою нову фазу.

¹ Переклад Леоніда Гребінки.